

IZBORNOM VEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U BEOGRADU

Na osnovu Odluke Izbornog veća Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu br. 2677/1 od 25.09.2013. godine, a u skladu sa članom 65 Zakona o visokom obrazovanju Republike Srbije i članom 116 Statuta Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, izabrani smo u Komisiju za pripremu izveštaja o kandidatima koji su se prijavili na konkurs za izbor docenta za užu naučnu oblast Albanologija, predmet Albanski jezik i književnost (objavljen u listu Poslovi br. 538 od 09.10.2013. godine). Po pregledu prispelih prijava podnosimo vam sledeći

IZVEŠTAJ

Na raspisani konkurs prijavio se jedan kandidat dr Merima Krijezi, dosadašnji viši lektor za savremeni albanski jezik na Katedri za albanski jezik i književnost na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Kandidat je uz prijavu na konkurs priložila biografiju, bibliografiju, fotokopiju potvrde o odbranjenoj doktorskoj disertaciji i fotokopije sertifikata sa međunarodnih konferencija na kojima je učestvovala u toku 2012. i 2013. godine.

O kandidatu dr Merimi Krijezi podnosimo sledeći izveštaj:

BIOGRAFIJA KANDIDATA

Merima Krijezi rođena je 1972. godine u Beogradu. Srednju stručnu spremu stekla je na Pedagoškoj akademiji za obrazovanje vaspitača u Beogradu. Na Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, smer Albanski jezik i književnost, upisuje se 1991. godine. Diplomirala je 1997. godine sa prosečnom ocenom 8,37. Nakon osnovnih studija upisala je postdiplomske studije na Filološkom fakultetu u Beogradu, smer – Nauka o jeziku. Ispite je položila sa prosečnom ocenom 10,00 a od 1999. godine počinje da radi kao asistent-pripravnik na Katedri za albanski jezik i književnost. Od 2006. godine, nakon odbranjenog magistarskog rada pod nazivom „Upotreba imperfekta u albanskom i srpskom jeziku“, unapređena je u zvanje asistenta. Odbranila je doktorsku tezu pod nazivom „Značenje predloga u albanskom i srpskom jeziku“ 07.02.2013. godine.

Od 2004. Učestvovala je na međunarodnim konferencijama posvećenim albanskom jeziku, književnosti i kulturi. Bavi se prevodenjem i do sada je objavila jedan broj prevoda među kojima centralno mesto zauzimaju pripovetke i delovi romana koji pripadaju savremenoj književnosti, ali i dokumentarni filmovi (među kojima je i film urađen za britansko tržište u produkciji BBC-ja 1997. godine, kao i film o mešovitim brakovima na jugu Srbije urađen 2012. u produkciji RTS-a). Prevodi sa albanskog, engleskog i srpskog.

Od 2004-2012 godine bila je stalni saradnik časopisa za književnost, umetnost i kulturu *Sveske* (Pančevo);

Od 2006. godine stalni je saradnik Zavoda za unapređenje obrazovanja i vaspitanja u Beogradu kao stručni član komisije za procenu kvaliteta plana i programa za osnovne i srednje škole na albanskom jeziku za predmet „Albanski jezik“;

Od 2009. godine saradnik je Zavoda za procenu kvaliteta nastave u Beogradu. Pomenute godine bila je član tima za obrazovanje pilot testova za polaganje završnih ispita iz albanskog jezika i književnosti za prijem u srednju školu.

NASTAVNO-PEDAGOŠKI RAD

U dosadašnjem profesionalnom angažmanu na Filološkom fakultetu u Beogradu dr Merima Krijezi je izvodila praktičnu nastavu iz sledećih oblasti: u periodu od 1999. do 2008. godine: gramatičke vežbe iz Albanskog jezika I (fonetika i morfologija); gramatičke vežbe iz Albanskog jezika II (morfologija); gramatičke vežbe iz Albanskog jezika III (sintaksa); gramatičke vežbe iz Albanskog jezika IV (sintaksa); u periodu od 2008. do 2013. godine: Savremeni albanski jezik G1/G2; Albanski jezik 1, 2 (vežbe: fonetika, morfologija); Savremeni albanski jezik G3/G4; Savremeni albanski jezik G5/G6 (leksikologija); Savremeni albanski jezik G7/G8 (semantika, sintaksa); od 2011. godine: Albanska književnost 1 i 2 (Uvod u albansku književnost; Stara albanska književnost). U saradnji sa gostujućim profesorima iz Albanije (Univerzitet u Tirani) od 2009. godine drži vežbe iz predmeta *Leksikologija albanskog jezika* na master studijama na Katedri za albanski jezik i književnost.

U periodu od 2007-2010. godine bila je član komisije za odbranu pet master radova iz oblasti Albanologije.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Koleginica Merima Krijezi je 07.02.2013. godine odbranila doktorsku disertaciju pod nazivom „Značenje predloga u albanskom i srpskom jeziku“ (306 str. rukopisa).

Autorka je skripta za predmet Albanska književnost 1 i 2 na srpskom jeziku koja studentima služi kao glavni izvor znanja i upoznavanja sa albanskom književnošću srednjeg veka (starom albanskom književnošću).

Dr Merima Krijezi je učesnik međunarodnih konferencija posvećenih albanskom jeziku, književnosti i kulturi, balkanologiji i balkanološkim pitanjima. Od 2004. godine stalni je učesnik međunarodnih konferencija posvećenih albanskom jeziku, književnosti i kulturi u Prištini. 2012. i 2013. godine učestvovala je na I i II međunarodnoj naučnoj konferenciji „Nga teoria në praktikë: çështje të gjuhës, kulturës dhe komunikimit“ (Od teorije do prakse: pitanja koja se tiču jezika, kulture i komunikacije) u Tirani (Albanija), koju organizuje Katedra za slovenske jezike i jezike Balkana Fakulteta za strane jezike Univerziteta u Tirani. Učestvovala je na međunarodnoj naučnoj konferenciji *Srbija između istoka i zapada (Serbia between the East and the West)* održanoj u Beogradu, 27-29. septembra 2013.

BIBLIOGRAFIJA

Monografije

- *Značenje imperfekta u albanskom i srpskom jeziku* (2006). Beograd: Filološki fakultet [neobjavljeni magistarski rad]

- *Značenje predloga u albanskom i srpskom jeziku* (2013). Beograd: Filološki fakultet [neobjavljena doktorska disertacija]

Prevodi

- sa albanskog jezika na srpski

1. Prevod odlomka iz romana *Prelomljeni april* Ismaila Kadarea (Kadare Ismail (1980), *Prilli i thyer*, Rilindja, Prishtinë), *Sveske*: časopis za književnost, umetnost i kulturu, Pančevo, 1999., br. 45–46.
2. Prevod odlomka iz romana *Zašto?! Sterjo Spasea* (Spasse Sterjo (1986). *Nga jeta në jetë - Pse?!.* Rilindja, Prishtinë), *Sveske*: časopis za književnost, umetnost i kulturu, Pančevo, 2001., br. 57–58.
3. Prevod pripovetke *Ljubav* iz zbirke pripovedaka *Glas izgubljenog čoveka* Elene Kadare (Kadre, Elena (1994). *Zëri i njeriut të humbur*, “Dashuri“. Gjon Buzuku, Tiranë), *Sveske*: časopis za književnost, umetnost i kulturu, Pančevo, 2003., br.68.
4. Prevod odlomka iz romana *Pseća koža* Fatos Kongolija (Kongoli, Fatos (2003). *Lekura e qenit*. Toena, Tiranë), *Sveske*: časopis za književnost, umetnost i kulturu, Pančevo, 2005., br.75.
5. Prevod pripovetke *Rob* iz zbirke pripovedaka *Mesečev cvet* Kima Mehmetija (Mehmeti, Kim (1997). *Lulehëna*. Dukagjini, Prishtinë), *Sveske*: časopis za književnost, umetnost i kulturu, Pančevo, 2006., br.82.
6. Prevod eseja Fatos Kongolija *Jednostavna istina* i Ljuana Starove *Vekovna granica jedne albanske porodice*, *Antologija priča i eseja pisaca Jugoistočne Evrope*, priredio Ričard Švarc, Samizdat, B92, 2007., str. 131–144; 192–203.
7. Prevod pripovetke *Volim te besmrtnu* iz zbirke pripovedaka *Visok pritisak* Edmonda (Tupja Edmond (2006). *Tensioni i lartë*, “Të dua të pavdekshme“, OMBRA GVG, Tiranë), *Sveske*: časopis za književnost, umetnost i kulturu, Pančevo, 2008., br. 90.
8. Prevod priče *U klubu ružnoće* Gzim Alijua (Aliu, Gëzim (2009). *Në klubin e të shëmtuarve*. Faik Konica, Prishtinë), *Sarajevske sveske*, Sarajevo, 2009., br. 25–26.
9. Prevod odabrane poezije iz knjige pesama Agima Apolonija „Zombi“ (Apolloni, Ag (2009). *Zombi*. Faik Konica, Prishtinë), *Sarajevske sveske*, Sarajevo, 2010., br. 27–28.
10. Prevod priča - *Ambasador u Franc Kafka iz Laprake* iz knjige priča *Nord Mort* Ronalda Doze (Gjoza, Roland (2006). *Nord Mort*, “Ambasadori“, “Franc Kafka i Laprakës“. Buzuku, Prishtinë), *Sveske*: časopis za književnost, umetnost i kulturu, Pančevo, 2011., br. 99.

- sa albanskog i srpskog na engleski jezik

1. Prevod dokumentarnog filma "Mitrovica- Chronicle of Death Foretold?" –Kosovo-ESI (European Stability Initiative), oktobar 1999., produkcija BBC, www.esiweb.org/index

Članci

1. Krijezi, Merima. *E pakryera në shqipe dhe serbishte (Imperfekat u albanskom i srpskom jeziku)* Zbornik radova međunarodne naučne konferencije posvećene albanskom jeziku, književnosti i kulturi, Priština, 2006., br. 25/1, str. 385-388. (Seminari ndërkombëtar për gjuhën, letërsinë dhe kulturën shqiptare, 25/1, Prishtinë, 2006, f. 385–388.)
2. Krijezi, Merima. *Për sistemin e rasave në gjuhën shqipe dhe serbe (O padežnom sistemu albanskog i srpskog jezika)* Zbornik radova međunarodne naučne konferencije posvećene albanskom jeziku, književnosti i kulturi, Priština, 2007., br. 26/1, str. 269-273. (Seminari ndërkombëtar për gjuhën, letërsinë dhe kulturën shqiptare, 26/1, Prishtinë, 2007, f. 269–273).
3. Krijezi, Merima. *Kuptimet e parafrjalëve në mësimdhënien e shqipes si gjuhë e huaj: Rasti i parafrjalës në dhe barasvlerësve të saj në serbishte (Značenje predloga u nastavi albanskog jezika kao stranog: Slučaj predloga në i njegovih ekvivalenata u srpskom jeziku)*. Naučna konferencija posvećena devedestogodišnjici albanologije na Beogradskom univerzitetu, Filološki fakultet u Beogradu, 29–31. marta 2012.; (rad prihvaćen za štampu)
4. Krijezi, Merima. *Për parafrjalët në gjuhën shqipe dhe serbe* („O predlozima u albanskom i srpskom jeziku”), Zbornik radova međunarodne naučne konferencije posvećene albanskom jeziku, književnosti i kulturi, Priština, 2012., br. 31/1, стр. 129-135. (Seminari Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare XXXI, Universiteti i Prishtinës. Fakulteti i Filologjisë.- Universiteti i Tiranës. Fakulteti i Historisë-Filologjisë, Prishtinë, 2012, f. 129-135)
5. Krijezi, Merima. *O predložko-padežnoj konstrukciji u ablativu sa predlogom ndaj u albanskom jeziku i njenim ekvivalentima u srpskom*, Anali Filološkog fakulteta, Filološki fakultet, Beograd, 2013. (rad prihvaćen za štampu, Anali Filološkog fakulteta br.25)
6. Krijezi, Merima. *O sličnostima u značenju konstrukcije u akuzativu sa predlogom me u albanskom jeziku i konstrukcije u instrumentalu sa predlogom s(a) u srpskom jeziku*, Međunarodna konferencija "Nga teoria në praktikë. Çështje të gjuhës, kulturës dhe komunikimit", Тирана, 29-30 јун 2012., zbornik radova, str. 49-56, ISBN: 978-9928-4158-0-6, Univerzitet u Tirani, Fakultet za strane jezike (Univesitetit të Tiranës, Fakulteti i Gjuhëve të Huaja, Tiranë, 2013)
7. Krijezi, Merima. *O predložko-padežnim konstrukcijama u albanskom i srpskom jeziku*, Međunarodna naučna konferencija *Srbija između istoka i zapada (Serbia between The East and The West)*, Beograd, 27-29. septembar 2013. godine, Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, (rad prihvaćen za štampu)

- Prilozi

Odrednica o *Albanološkom institutu* i prof. dr Idrizu Ajetiju u „Srpskoj enciklopediji I (A-Beo)“, (urednici: prof. dr Dragan Stanić, prof. dr Čedomir Popov), Matica srpska, SANU i Zavod za udžbenike, Beograd, 2010., koautor odrednice sa prof. dr Vanjom Stanišićem.

Pregled i mišljenje o dosadašnjem naučnom i stručnom radu:

Na osnovu teme magistarskog rada, doktorske disertacije, ali i ostalih navedenih radova može se zaključiti da je u fokusu stručnog i naučnog interesovanja dr Merime Krijezi morfologija albanskog jezika, ali i interesovanje za proučavanje jezičkih odnosa albanskog i srpskog jezika. Pristup koji dominira u njenim radovima je kontrastivni, budući da albanski i srpski jezik pripadaju dvema različitim grupama u okviru indoevropske jezičke porodice, i to pretežno sinhronijski.

Značenje imperfekta u albanskom i srpskom jeziku (2006). Beograd: Filološki fakultet [neobjavljeni magistarski rad]

Rad ima ukupno 105 str. i u celini je posvećen analizi opštih karakteristika, funkcija i značenja imperfekta u ova dva jezika. Imperfekat je u albanskom jeziku vrlo frekventno i vrlo živo preteritalno vreme, dok je u srpskom jeziku to preteritalno vreme koje je potpuno nestalo iz upotrebe u savremenom književnom jeziku (danas ga čuvaju samo pojedini govori srpskog jezika). Krijezi je u svom radu ukazala na to, da kada je pravilna upotreba ovog vremena u pitanju, postoji dihotomija između govornika albanskog i srpskog jezika. Svi govornici albanskog jezika poseduju jezičko osećanje za pravilnu upotrebu ovog vremena, dok kod govornika srpskog jezika to jezičko osećanje nije podjednako razvijeno kod svih. Glavni akcenat rada je na analizi semantičko-vremenskih i aspektualnih funkcija imperfekta. Krijezi daje prikaz svih značenja ovog vremena u albanskom i srpskom jeziku i ukazuje na podudarnosti i razlike u značenju imperfekta u ova dva jezika. Analizirano je konkretno-procesualno, apstraktno-procesualno, iterativno i aoristno značenje, svojstva imperfekta da izrazi naporednost radnje, neograničeno trajanje radnje, doživljenu radnju i određenost radnje. U radu su analizirani i slučajevi upotrebe imperfekta u naučnom, publicističko-informativnom stilu, kao i slučajevi upotrebe imperfekta u funkciji opisnog ili deskriptivnog imperfekta. Krijezi je metodom kontrastiranja ukazala na veliku divergenciju koja se odnosi na značenje i upotrebu ovog preteritalnog vremena u albanskom i srpskom jeziku. Navedeni su primeri upotrebe imperfekta sa futuralnim i prezentskim značenjem u albanskom jeziku, koje nisu svojstvene imperfektu u srpskom jeziku.

E pakryera në shqipe dhe serbishte (Imperfekat u albanskom i srpskom jeziku) Zbornik radova međunarodne naučne konferencije posvećene albanskom jeziku, književnosti i kulturi, Priština, 2006., br. 25/1, str. 385-388. (Seminari ndërkombëtar për gjuhën, letërsinë dhe kulturën shqiptare, 25/1, Prishtinë, 2006, f. 385–388.)

Činenica da se imperfekat u srpskom jeziku sve manje upotrebljava, a da se više gotovo i ne javlja u savremenom književnom jeziku, dok je u albanskom imperfekat vreme koje je izuzetno živo, vrlo frekventno i da se bez njega ne može zamisliti savremeni albanski jezik, već na samom početku njihov odnos definiše kao kontrastivni. U radu je analizirana dihotomija u pogledu svrstavanja ovog vremena u sintaksičku kategoriju indikativa ili relativa u ova dva jezika. U albanskom jeziku imperfekat je označen kao apsolutno preteritalno vreme i kao najkarakterističnije indikativno vreme. Srpski gramatičari se nisu u potpunosti složili oko ove

problematike, iako su eminentni gramatičari ovo vreme označili kao relativno. Analizirana su značenja i sintaksičke funkcije imperfekta u albanskom i srpskom koje su autora rada dovele do zaključka da se njihova značenja i funkcije podudaraju u izvesnoj meri.

Për sistemin e rasave në gjuhën shqipe dhe serbe (O padežnom sistemu albanskog i srpskog jezika) Zbornik radova međunarodne naučne konferencije posvećene albanskom jeziku, književnosti i kulturi, Priština, 2007., br. 26/1, str. 269-273. (Seminari ndërkombëtar për gjuhën, letërsinë dhe kulturën shqiptare, 26/1, Prishtinë, 2007, f. 269–273.

Rad je posvećen pregledu padežnog sistema u albanskom i srpskom jeziku i to iz sinhronijske perspektive. Pored činjenice da su padeži u oba navedena jezika morfološka i sintaksička kategorija, kada je u pitanju njihova upotreba i značenje, postoje izvesne razlike. Dok je u gramatikama srpskog jezika primarna podela na zavisne i nezavisne padeže, u albanskom jeziku akcenat je na gramatičkoj kategoriji određenog i neodređenog vida. U ovom radu autor je pokušao da ukaže na razlike koje postoje u okviru padežnog sistema albanskog i srpskog jezika označavajući predloge kao vrlo bitnu kategoriju u njihovoj klasifikaciji, određivanju značenja i sintaksičkih funkcija. Kontrastivnim pristupom u radu je analiziran padežni sistem ova dva jezika. U pogledu funkcija i značenja nominativa u albanskom i srpskom postoji podudarnost. Nominativ ima funkciju subjekta u rečenici, dela imenskog predikata, može biti apozicija, ali je osnovna razlika u tome što se nominativ u albanskom jeziku može upotrebljavati i sa predlozimate, tek i nga što u srpskom nije slučaj. Upravo semantičko-sintaksičko slaganje ovih predloga sa nominativom dovodi do udaljavanja nominativa od njegovih osnovnih funkcija i njegovog približavanja ostalim padežima, među kojima najviše akuzativu i ablativu. Autorka daje shematski prikaz klasifikacije padeža koji omogućavaju predlozi u albanskom jeziku.

Doktorska disertacija ***Značenje predloga u albanskom i srpskom jeziku*** kolegice Krijezi ima 306 numerisanih strana teksta. Disertacija je podeljena na 14 zasebnih poglavlja: *Opšti deo* ili *Poglavlje 1.* (3-9), *Klasifikacija predloga u albanskom jeziku* (9-18), *Predlozi u srpskom jeziku* (18-25), *Opšti prikaz predloga u albanskom i srpskom jeziku* (25-29), *Predloško-padežne konstrukcije u nominativu* (30-51), *Predloško-padežne konstrukcije u genitivu* (51-90), *Predloško-padežne konstrukcije u dativu* (91-97), *Predloško-padežne konstrukcije u akuzativu* (97-157), *Predloško-padežne konstrukcije u ablativu u albanskom jeziku* (157-184), *Predloško-padežne konstrukcije u instrumentalu u srpskom jeziku* (185-197), *Predloško-padežne konstrukcije u lokativu u srpskom jeziku* (197-212), *Glavne karakteristike u upotrebi predloga karakterističnih za određene padeže u albanskom i srpskom jeziku* (212-278), *Predlozi kojima se u albanskom i srpskom jeziku izražavaju mesni odnosi* (279-294).

U *Opštem* uvodnom delu dat je opšti prikaz problematike vezane za značenje predloga u albanskom i srpskom jeziku. Krijezi polazi od definicije predloga u datim jezicima navodeći tumačenja značenja predloga koja su zastupljena u gramatikama, pravopisnim rečnicima i validnoj literaturi posvećenoj ovoj gramatičkoj jedinici. Dat je i dijahronijski prikaz tretiranja ove gramatičke jedinice i problematike vezane za semantiku predloga ova dva indoevropska jezika od strane lingvista koji su se bavili problematikom značenja predloga u albanskom i srpskom jeziku od druge polovine XIX veka do danas. U svom radu Krijezi ističe da do današnjih dana nije objavljena nijedna studija koje je posvećena kontrastivnom proučavanju predloga u albanskom i srpskom jeziku u kojoj je dat prikaz značenja svih predloga u albanskom i srpskom jeziku, njihovih semantičkih nijansi i predloga koji bi po svom značenju predstavljali ekvivalente.

Poglavlje 2. je posvećeno kriterijumima klasifikacije predloga u albanskom jeziku i podeljeno je na tri potpoglavlja: potpoglavlje 2.1. u kome se obrađuje klasifikacija predloga na osnovu porekla, potpoglavlje 2.2. u kome se obrađuje klasifikacija na osnovu morfološke

strukture i potpoglavlje 2.3. koje je posvećeno klasifikaciji predloga na osnovu sintaksičkog kriterijuma i njihovih glavnih značenja. Interesantan deo ovog poglavlja predstavlja i tretiranje ove problematike iz jednog šireg ugla, uvođenjem i obradom klasifikacije koju predlaže istaknuti albanski gramatičar Mičo Samara (Miço Samara). U odnosu na postojeću podelu predloga u albanskom jeziku Samarina podela predstavlja novitet i nudi izvesna rešenja u vezi sa klasifikacijom predloga na osnovu morfološke strukture. Polazeći od osnovnih Samarinih stavova, Krijezi pronalazi analogiju sa podelom koja postoji u engleskom jeziku i tu analogiju potkrepljuje konkretnim primerima.

Poglavlje 3. tretira problematiku klasifikacije predloga u srpskom jeziku. Pored detaljne analize klasifikacije predloga u srpskom jeziku ukazano je na sličnosti i razlike u klasifikaciji ove gramatičke jedinice u albanskom i srpskom. Istaknuta je značajna razlika koja se tiče svrstavanja predložke grupe reči i izraza u grupu predloga u albanskom jeziku, kao i na mogućnost pojavljivanja predloga u dve varijante u datim jezicima. U ovom poglavlju Krijezi obrađuje i problematiku padežne sinonimije kao i delikatan odnos predloga i priloga i njihove funkcije.

Poglavlje 4. i 5. predstavljaju opšti prikaz predloga u albanskom i srpskom datom kroz kontrastivni pristup. Ukazano je na tendenciju povećanja broja predloga u oba jezika, na razliku u broju predloga u korist albanskog jezika koja je prvenstveno posledica ubrajanja predložke grupe reči u grupu predloga, kao i na broj prostih predloga koji imaju svoje sinonimne varijante u složenim predlozima u srpskom jeziku. U daljem radu poglavlja su posvećena predložko-padežnim konstrukcijama u određenim padežima, počevši od nominativa u albanskom i srpskom jeziku, pa do ablativa i lokativa, kao padeža koji zauzimaju poslednje mesto na listi padeža, budući da se značenje predloga može tretirati isključivo u okviru predložko-padežnih konstrukcija. Jedna od specifičnosti albanskog jezika je postojanje predloga koji se semantičko-sintaksički slažu sa nominativom. U ovom poglavlju navedene su predložko-padežne konstrukcije u nominativu sa predlozima *nga* i *te(k)*, kao i sva značenja koja ove konstrukcije mogu imati. U radu je tretirana i problematika značenja predloga *nga* i predloga *prej* koji određenom broju slučajeva ima sinonimno značenje sa predlogom *nga*.

Dalja poglavlja u radu su taksativno posvećena predložko-padežnim konstrukcijama u genitivu, dativu, akuzativu, ablativu, instrumentalu i lokativu. U potpoglavlju 7.1. Krijezi je dala prikaz trenutne situacije u albanskom jeziku koja je vezana za dihotomiju u pogledu stava da li je dativ padež koji ima predloge ili ne, a u poglavlju 9. detaljno analizira sva značenja koja predlog *prej* može imati u okviru predložko-padežnih konstrukcija u albativu, ali i sinonimnost sa predlogom *nga*. Analizirana je sama granica sinonimnosti ova dva predloga.

Kao najznačajnije poglavlje istakli bismo poglavlje 12. koje je posvećeno obradi glavnih razlika u upotrebi predloga karakterističnih za određene padeže u albanskom i srpskom jeziku. Fokus ovog poglavlja je na kontrastiranju prvenstveno padežnog sistema u ova dva jezika. Pored primera pravilne upotrebe predloga i pravilnog razumevanja njihove semantike, ukazano je na greške u upotrebi predloga od strane govornika kojima jedan od navedena dva jezika nije maternji. Dato je više primera kojima se jasnije objašnjavaju nijanse u značenju pojedinih predloga koji imaju sinonimno značenje u albanskom jeziku a koje su glavni uzrok pravljenja grešaka prilikom prevođenja sa albanskog na srpski jezik kao i na problematiku koja je vezana za značenje predloga *u* i *na* u srpskom koji predstavljaju veliki problem za govornike kojima srpski nije maternji. Na kraju poglavlja dat je shematski prikaz ekvivalentnosti u značenju najznačajnijih predložko-padežnih konstrukcija u albanskom i srpskom jeziku kroz tabele koje transparentno, taksativno i jasno ilustruju postojeću ekvivalentnost.

Kuptimet e parafjalëve në mësimdhënien e shqipes si gjuhë e huaj: Rasti i parafjalës në dhe barasylerësve të saj në serbishte (Značenje predloga u nastavi albanskog jezika kao

stranog: Slučaj predloga në i njegovih ekvivalenata u srpskom jeziku). Naučna konferencija posvećena devedestogodišnjici albanologije na Beogradskom univerzitetu, Filološki fakultet u Beogradu, 29–31. marta 2012.; (rad prihvaćen za štampu)

U radu se analiziraju slučajevi pogrešne upotrebe predloga *në* u nastavi albanskog jezika kao stranog, ali i predloga *u* i *na* koji predstavljaju njegove ekvivalente u srpskom jeziku. Predlog *në* se u albanskom semantičko-sintaksički slaže isključivo sa akuzativom, dok se predlozi *u* i *na* u srpskom slažu s lokativom i akuzativom (predlog *u* i sa genitivom, ali se ova konstrukcija danas više oseća i doživljava kao arhaična forma). Upravo ova činjenica često dovodi do grešaka u pravilnoj upotrebi predloga od strane izvornih govornika albanskog jezika. U radu su analizirane greške do kojih dolazi usled teškoća vezanih za pravilno savladavanje nijansi koje se odnose na semantiku predloga, greške do kojih dolazi usled uticaja maternjeg jezika kao i greške koje su vezane za postojanje sinonimičnih predloga.

Për parafjalët në gjuhën shqipe dhe serbe („O predlozima u albanskom i srpskom jeziku”), Zbornik radova međunarodne naučne konferencije posvećene albanskom jeziku, književnosti i kulturi, Priština, 2012., br. 31/1, crp. 129-135. (Seminari Ndërkombëtar për Gjuhën, Letërsinë dhe Kulturën Shqiptare XXXI, Universiteti i Prishtinës. Fakulteti i Filologjisë.- Universiteti i Tiranës. Fakulteti i Historisë-Filologjisë, Prishtinë, 2012, f. 129-135)

Rad je posvećen proučavanju značenja predloga u albanskom i srpskom jeziku, konkretnije proučavanju značenja koje imaju u okviru predložko-padežnih konstrukcija. Glavni fokus je na pronalaženju ekvivalentnosti, ali i razlika u značenju koje pojedine predložko-padežne konstrukcije mogu imati u ova dva jezika. Prilikom davanja prikaza predloga, njihovog značenja i klasifikacije na osnovu morfološkog i semantičko-sintaksičkog kriterijuma u albanskom i srpskom jeziku, autor je pokušao da ukaže i na razlike koje se prvenstveno odnose na značenje samih padeža u ova dva jezika a koje se svakako reflektuju i na predložko-padežne konstrukcije. Predlozi kao pomoćne reči imaju ograničeno leksičko značenje i ne mogu da se upotrebljavaju samostalno, ali u okviru padežne sintagme dobijaju svoje konkretno i puno značenje. U albanskom jeziku predlozi imaju važnu ulogu u realizaciji padeža, pored padežnih nastavaka. Kada se upotrebljavaju sa predlozima, gramatičko značenje padeža biva izraženo istovremeno i oblikom i predlogom. Albanski jezik odlikuje pet padeža među kojima je i ablativ koji u srpskom jeziku ne postoji kao poseban padež, već se javlja kao vrsta genitiva, konkretnije kao ablativni genitiv. Srpski jezik karakteriše sedam padeža u koji je uključen i vokativ. U albanskom jeziku ne postoje instrumental i lokativ kao posebni padeži, njihovu funkciju u albanskom ima akuzativ, a sam albanski je jedan od retkih indoevropskih jezika koji ima predloge za nominativ. Prilikom poređenja značenja predloga u ova dva jezika uočena je ekvivalentnost u značenju pojedinih predložko-padežnih konstrukcija u albanskom i srpskom jeziku. Vrlo retko možemo govoriti o potpunom poklapanju predložko-padežnih konstrukcija koje bi se odnosilo i na padežni oblik imenice i predlog koji joj prethodi. Nakon uvida u pregled najznačajnijih predloga u albanskom i srpskom u radu je istaknuta činjenica da je u albanskom ablativ padež koji se semantičko-sintaksički slaže sa najvećim brojem predloga, dok je u srpskom to genitiv, kao i da su predlozi koji po svom kvantitetu zauzimaju prvo mesto i u jednom i u drugom jeziku, predlozi koji iskazuju mesni tj. prostorni odnosi.

O predložko-padežnoj konstrukciji u ablativu sa predlogom ndaj u albanskom jeziku i njenim ekvivalentima u srpskom, Anali Filološkog fakulteta, Filološki fakultet, Beograd, 2013. (prihvaćen rad, Anali Filološkog fakulteta br.25)

Rad je posvećen proučavanju značenja predloga *ndaj* u predložko-padežnim konstrukcijama u albanskom jeziku i njegovih ekvivalenata u srpskom jeziku. Razlike koje se odnose na padežni sistem ova dva jezika prenose se i na predložko-padežne konstrukcije ova dva jezika. U albanskom jeziku ablativ je poseban padež u okviru padežnog sistema, dok padežni sistem srpskog jezika ne poznaje ablativ kao zaseban padež, već samo u obliku ablativnog genitiva. Kontrastivnim pristupom autor je ukazao na nijanse u semantici predloga *ndaj*, zatim kako se određene nijanse u značenju ovoga predloga izražavaju u srpskom jeziku, na teškoće u prevođenju ablativnih konstrukcija sa predlogom *ndaj* na srpski, kao i na probleme u prevođenju konstrukcija sa predlogom *prema* (kao ekvivalentom albanskog *ndaj*) na albanski.

O sličnostima u značenju konstrukcije u akuzativu sa predlogom me u albanskom jeziku i konstrukcije u instrumentalu sa predlogom s(a) u srpskom jeziku, Međunarodna naučna konferencija "Nga teoria në praktikë. Çështje të gjuhës, kulturës dhe komunikimit", Тирана, 29-30 јун 2012., zbornik radova, str. 49-56, ISBN: 978-9928-4158-0-6, Univerzitet u Tirani, Fakultet za strane jezike (Univesitetit të Tiranës, Fakulteti i Gjuhëve të Huaja, Tiranë, 2013)

Rad je posvećen analizi značenja i funkcija konstrukcije u akuzativu sa predlogom *me* u albanskom i konstrukcije u instrumentalu sa predlogom *s(a)* u srpskom jeziku. Albanski i srpski jezik pripadaju dvema različitim grupama indoevropske jezičke porodice i odlikuju ih različiti padežni sistem. Razlike koje se odnose na padežni sistem ova dva jezika se reflektuju i prenose i na same predložko-padežne konstrukcije ova dva jezika. Predložko-padežne konstrukcije u akuzativu u albanskom jeziku u najvećem broju slučajeva predstavljaju ekvivalent predložko-padežnim konstrukcijama u instrumentalu u srpskom jeziku. U albanskom, konstrukcija u akuzativu sa predlogom *me* ima socijativno značenje, značenje sredstva i oruđa. Te je u albanskom upotreba predloga *me* obavezna u sva tri slučaja, dok je u srpskom jeziku norma narušena ukoliko se u okviru konstrukcije u instrumentalu kojom se označava oruđe (ali i prevozno sredstvo) upotrebljava predlog *s(a)*. Fokus rada je na ukazivanju sličnosti u značenju i funkcijama datih konstrukcija u ova dva jezika.

O predložko-padežnim konstrukcijama u albanskom i srpskom jeziku, Međunarodna naučna konferencija Srbija između istoka i zapada (Serbia between The East and The West), Beograd, 27-29. septembar 2013. godine, Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, (rad prihvaćen za štampu)

Jedna od karakteristika albanskog jezika je da predlozi jasno definišu padeže, jer se najveći broj predloga semantičko-sintaksički slaže samo sa jednim padežom, uz izuzetak predloga *për, ndaj, me anë i në mes*, koji se semantičko-sintaksički slažu sa dva padeža, i to samo u određenim slučajevima. U novije vreme gramatičari Š. Demiraj (Sh. Demiraj) i M. Çeliku (M. Çeliku) ističu da u albanskom jeziku postoje predlozi koji se semantičko-sintaksički slažu i sa ablativom i sa dativom, te stoga govore o dativsko-ablativnim predlozima. U srpskom jeziku jedan isti predlog se može semantičko-sintaksički slagati i sa dva padeža (kao što je to slučaj sa predlozima: *u, na, o, s(a), prema, po, pod, za, među...*). U albanskom jeziku predlozi imaju važnu ulogu u realizaciji padeža, pored padežnih nastavaka, jer kada se upotrebljavaju sa predlozima, gramatičko značenje padeža biva izraženo istovremeno i oblikom i predlogom. U radu je dat prikaz semantičke kongruencije najkarakterističnijih predložko-padežnih konstrukcija u određenom padežu, počevši od nominativa i konstrukcija koje su specifične samo za albanski jezik. Autor ističe kako su u albanskom jeziku predlozi preuzeli funkciju padeža.

Mišljenje o ispunjenosti drugih uslova za rad utvrđenih zakonom:

Merima Krijezi se tokom svog dosadašnjeg višegodišnjeg rada na Katedri za albanski jezik i književnost dokazala kao veoma pouzdan i dragocen saradnik, uspešan u radu sa studentima i kao osoba koja ima vrlo dobru komunikaciju i sa kolegama i sa studentima. S obzirom na kvalitet doktorske disertacije i ostalih radova koleginice Krijezi, njen dosadašnji angažman u nastavi, ali i u svim ostalim aktivnostima na Katedri za albanski jezik i književnost Komisija smatra da su ispunjeni svi zakonski i statutarni uslovi za izbor dr Merime Krijezi u zvanje docenta za naučnu oblast Albanologija, predmet Albanski jezik.

Predlog Komisije:

Na osnovu gore navedenih činjenica, svesrdno predlažemo Nastavno-naučnom veću Filološkog fakulteta u Beogradu da dr Merimu Krijezi izabere u zvanje docenta za nastavno-naučnu oblast Albanologija, predmet Albanski jezik.

U Beogradu, 13.11.2013.

Komisija

.....

dr Vesna Polovina, redovni profesor

.....

dr Vanja Stanišić, vanredni profesor

.....

dr Dhimitri Bello, redovni profesor